



§17.4 udvalg

Flere børn og unge trives i folkeskolen



VEJLE
KOMMUNE

Introduktion

I budgetforliget for 2025-2028 besluttede Vejle Byråd at nedsætte et §17.4 udvalg. Udvalget blev nedsat med henblik på rådgivning til Byrådet ifht. flere børn og unge trives i folkeskolen og færre segregeres.

Udvalget er bredt sammensat med repræsentanter fra det politiske niveau, dagtilbud, folkeskoler, skolebestyrelser, faglige organisationer, UCL og andre for at sikre en tæt kobling til både praksis og faglig viden.

På fem møder i 2025 har udvalget fået viden og inspiration fra både interne og eksterne oplægsholdere. Temaerne har blandt andet handlet om læringsmiljøer, trivsel, tværfagligt samarbejde, udviklingstendenser på landsplan, økonomi, specialundervisning, overgangene mellem dagtilbud og skole mm.

Udvalgets arbejde skal bl.a. ses i sammenhæng med omstillingsplanen "Flere børn og unge sammen – i lokale fællesskaber".

Arbejdet er mundet ud i en række anbefalinger, der bygger på faglige input og drøftelser fra møderne. Anbefalingerne tager udgangspunkt i fem temaer: Styrkelse af almenområdet, ledelsesopgaven, koordinerede indsatser omkring børn og unge med særlige behov, styrkede overgange samt samarbejde med forældre og fritidslivet. Hvert tema rummer konkrete anbefalinger og beskrivelser af, hvad anbefalingerne betyder i praksis.

Anbefalingerne er udformet, så de kan bruges som grundlag for det videre arbejde i dagtilbud og skoler og understøtte den udvikling, der allerede er sat i gang.



Styrkelse af almenområdet

I en styrkelse af almenområdet anbefaler udvalget, at:

Styrke det gode udviklende fællesskab i det enkelte dagtilbud og skole ved at investere i lokale initiativer, der skaber deltagelsesmuligheder for alle børn og unge.

- **Det betyder, at** alle dagtilbud og skoler arbejder med konkrete aktiviteter, der styrker fællesskabet og deltagelse for alle børn og unge. Det kan fx være indsatser i klassen, der styrker gruppearbejde, trygge og inkluderende pauser, eller fritidsaktiviteter hvor børn og unge med forskellige behov og baggrunde kan være sammen og danne relationer.

Prioritere kompetenceudvikling for medarbejdere, så de oplever at kunne mestre den opgave, det er at skabe læring og trivsel for alle børn og unge.

- **Det betyder, at** der er en plan for kompetenceudvikling. Den udarbejdes i tæt samarbejde med lederne, de faglige organisationer og MED-systemet. Kompetenceudviklingen skal give medarbejderne praktisk viden og redskaber til, at:
 - arbejde med trivsel, fællesskaber og inkluderende læringsmiljøer.
 - anvende forskellige og varierende metoder i fagene.

Bruge tidssvarende undervisningsformer, fysiske læringsmiljøer og pædagogiske metoder, der passer til alle børn og unge.

- **Det betyder, at** vi i de enkelte dagtilbud og skoler samt på tværs arbejder målrettet med at udvide viften af pædagogiske og didaktiske tilgange. Det kan fx være to fagprofessionelle i gruppen eller i klassen, fleksible måder at organisere undervisning og anden pædagogisk praksis på.
Der skal i de enkelte dagtilbud og på den enkelte skole samt på tværs af kommunen være fokus på, hvordan de fysiske læringsmiljøer kan understøtte deltagelse for alle børn og unge.

Styrke børnene og de unges faglige færdigheder, der giver dem en øget tro på dem selv.

- **Det betyder, at** vi skal styrke fokus på faglighed – især i læsning og matematik. Det gør vi gennem kompetenceudvikling og en fælles retning, så alle børn og unge får bedre mulighed for at udvikle sig fagligt og lykkes.

Styrke de interne støttesystemer, så det er hurtigt og nemt at få støtte, når der er brug for det i hverdagen.

- **Det betyder, at** hvert dagtilbud og skole har et beskrevet støttesystem, der spiller sammen med det eksterne støttesystem (PPR, pædagogisk indsatssteam i dagtilbud og de socialfaglige rådgivere i dagtilbud og skoler).

Fokus på ledelsesopgaven

Med et fokus på ledelsesopgaven anbefaler udvalget, at

Ledelsen går forrest i at skabe en faglig og professionel kultur, hvor forskellighed ses som en styrke. Ledere på alle niveauer har ansvar for at sikre tydelig kommunikation – både internt med medarbejderne og eksternt med forældre og det omgivende samfund – som en central del af arbejdet med børn og unges forskellige behov og baggrunde.

- **Det betyder, at** lederne har fokus på faglig udvikling og løbende forbedringer i den daglige praksis, og at de aktivt kommunikerer retning, værdier og forventninger til både medarbejdere og samarbejdspartnere.

Ledelsen styrker en kultur, hvor der er fokus på at lære af hinanden og udvikle den pædagogiske kvalitet. Det kræver en ledelsesmæssig opmærksomhed på, hvordan samarbejdsstrukturer og kulturer kan forstærkes.

- **Det betyder, at** der prioriteres tid og rum til faglige samtaler og refleksion over praksis. Det kræver et organisatorisk ledelsesfokus og opbygning af den faglige kapacitet i organisation.

Ressourcer bruges der, hvor de gør mest gavn for børnene og de unge og for den pædagogiske praksis.

- **Det betyder, at** ledere på alle niveauer skal finde gode og fleksible måder at bruge både faglige og økonomiske ressourcer – med udgangspunkt i, hvad børnene har brug for, og hvordan de trives og lærer bedst.

Ledelsen har fokus på, at forandringer og kvalitetsforbedringer tager tid og kræver tydelighed i implementeringsprocesser.

- **Det betyder, at** der er en fælles forståelse af, at implementeringen af inkluderende læringsmiljøer, hvor flere børn og unge trives, kræver tid og implementeringskraft.

Sammenhængende og koordinerede indsatser omkring børn og unge med særlige behov

Her anbefaler udvalget, at:

Fagpersoner arbejder sammen på tværs af fag og tæt på hverdagen med fokus på at skabe både sociale og faglige fællesskaber, hvor alle børn og unge kan være med.

- **Det betyder, at** vi har fælles ramme og ambition for, hvordan vi forstår børn og unges behov, og hvordan vi bedst samarbejder om at støtte dem. Det kan bl.a. gøres ved at arbejde mod et fælles børne- og ungesyn i Vejle Kommune.

Samarbejdet tager udgangspunkt i **børn, unge og familier**, og bygger på en forståelse af børn og unges perspektiver og livssituationer.

- **Det betyder, at** alle professionelle tager ansvar for at lytte til børnene/de unge, inddrager forældrene og tilpasser indsatsen til det, der giver mening i barnets/ den unges hverdag.

Støtte til børn og unge med særlige behov er fleksibel og gives tidligt i dagtilbuddet og skolen. Det handler om at reagere hurtigt, når der opstår bekymring om et barn/ung eller et fællesskab.

- **Det betyder, at** vores dagtilbud og skoler har klare arbejdsgange og en fleksibel organisering, så ressourcerne bruges der, hvor der er brug for dem.

Styrkede overgange

I den sammenhæng anbefaler udvalget, at:

Skabe genkendelige rammer og sammenhænge i overgange, så børnene og de unge oplever, at de voksne arbejder for en god og tryk overgang – med fokus på kontinuitet, sammenhæng og progression.

- **Det betyder, at** der er fælles og tydelige beskrivelser af, hvordan overgangen fra dagtilbud til skole samt interne overgange i skolen håndteres.

Vigtig viden om barnet og den unge følger med i overgangen, så der også her kan tages udgangspunkt i barnet og den unges nærmeste udviklingszone.

- **Det betyder, at** der er faste og tydelige strukturer for, hvordan information om barnet og den unges trivsel, udvikling og behov deles. Der arbejdes for en kultur, hvor der er fokus på den pædagogik og undervisning, der skaber mest mulig progression for barnet og den unge.

Forældre er med i overgangsprocessen, så de føler sig trygge og inddraget og kan støtte fællesskabet og deres eget barn bedst muligt.

- **Det betyder, at** forældre inddrages gennem fx samtaler, introduktionsmøder, besøg på skolen og andre fora, der giver mulighed for at stille spørgsmål og gensidigt forventningsafstemme.

Der er fokus på sproglig udvikling og matematisk opmærksomhed i overgangen fra dagtilbud til skole, da vi ved, at det har stor betydning for børnenes faglige mestring og dermed deres forudsætning for trivsel.

- **Det betyder, at** dagtilbud og skoler systematisk samarbejder om sprog og matematisk opmærksomhed gennem leg og andre aktiviteter.

Samarbejde med forældre og fritidslivet

Ift. inddragelse af forældre og fritidslivet anbefaler udvalget, at:

Inddrage forældrene yderligere i forhold til at styrke børnene og de unges trivsel.

- **Det betyder, at** vi taler åbent om, hvad det vil sige at være forælder i dag – både i det daglige samarbejde og som et fælles tema i kommunen.
- **Det betyder, at** vi er tydelige i vores forventninger til hinanden i forældresamarbejdet i dagtilbud og skole.

Bestyrelserne spiller en aktiv rolle i udviklingen af dagtilbud og skole og er med til at sætte retning og skabe lokal opbakning til fællesskab, trivsel og deltagelse.

- **Det betyder, at** bestyrelserne arbejder med, hvordan inddragelse af lokalsamfund kan bidrage til at styrke de lokale fællesskaber og gennem deres arbejde med skolens principper understøtter flere børn og unge sammen i lokale fællesskaber.
- **Det betyder, at** kommunen tager ansvar for et styrket samarbejde på tværs af skolebestyrelserne.

Fritidstidslivet og de lokale foreninger får en stærkere rolle i arbejdet med at fremme børnene og de unges trivsel, fordi de kan bidrage med vigtige fællesskaber.

- **Det betyder, at** vi på kommunalt og lokalt niveau går i dialog med fritidslivet og de lokale foreninger om, hvordan vi kan samarbejde endnu mere omkring børn og unges deltagelse i fællesskaber og trivsel.



Videre implementering

Gennem en række anbefalinger har §17.4 udvalget rådgivet Vejle Byråd om, hvordan vi kan sikre, at flere børn og unge trives i folkeskolen – og at færre segregeres. §17.4 udvalgets arbejde overdrages til det nye Byråd og fagudvalg med fokus på den videre implementering. I den sammenhæng gør udvalget opmærksom på, at det er vigtigt, at den videre implementering sker i tæt samspil med medarbejderne i dagtilbud og skole, så de oplever ejerskab og føler sig rustet til at mestre opgaven.



Børn & Unge
Skolegade 1
7100 Vejle